

ΣΤΟ ΜΙΚΡΟΣΚΟΠΟ...

Ο Αυστραλός εμπρηστής!

Από τον ΧΡΗΣΤΟ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ

Η ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ έχει μακρά παράδοση εμπρησμών στα μεγάλα, άγρια δάση της. Η αστυνομία στην επαρχία της νότιας Βικτωρίας πιστεύει βάσιμα, λέει, ότι μερικές από τις φωτιές που μέχρι τώρα έχουν σκοτώσει περισσότερους από 180 ανθρώπους προκλήθηκαν από εμπρηστές, τους οποίους ο πρωθυπουργός της χώρας, Κέβιν Ραντ, πριν από λίγες μέρες χαρακτήρισε ως «κατά συρροήν δολοφόνους». Κάθε χρόνο, εκδηλώνονται περί τις 20.000 έως 30.000 πυρκαγιές στη λεγόμενη bush land της Αυστραλίας, όπως χαρακτηρίζονται οι τεράστιες εκτάσεις άγριας βλάστησης, κυρίως από μικρά ή μεγάλα θαμνώδη φυτά. Το Ινοτιτούτο Εγκληματολογίας της χώρας υπολογίζει ότι περίπου οι μισές από αυτές τις πυρκαγιές προκαλούνται από εμπρηστές.

ΑΣΦΑΛΩΣ, δεν μιλάμε όμως για εμπρηστές ελληνικού τύπου, που βασικό κίνητρό τους είναι ο αποχαρακτηρισμός καμένων δασικών εκτάσεων και η οικοδομική αξιοποίηση των οικοπέδων. Ο Αυστραλός εμπρηστής, σύμφωνα με τον Ανταμ Μπρετ, που είναι ιατροδικαστής-ψυχολόγος στη δυτική Αυστραλία, έχει ψυχοπαθολογικά συμπτώματα, όμοια πολλές φορές με εκείνα που παρουσιάζει ένας στυγνός δολοφόνος. (Ο Ελληνας εμπρηστής, εικάζουμε εμείς, οι μη ιατροί, έχει μάλλον συμπτώματα στυγνού συμφεροντολόγου...). Εκείνοι που ανέβουν φωτιές στην Αυστραλία, είπε στο BBC ο δρ Μπρετ, είναι άνθρωποι που το κάνουν για:

- Να καλύψουν ίχνη άλλων εγκλημάτων.
- Να εκφράσουν τον πόνο και την οργή τους εναντίον των εμπρηστών, βάζοντας οι ίδιοι φωτιά. (Βαρειά ψυχική ασθένεια).
- Να κάνουν τους πυροσβέστες. (Σύνδρομο του ήρωα).
- Να κάνουν τους έξυπνους.

ΟΙ ΕΜΠΡΗΣΤΕΣ, λέει η Ρεμπέκκα Ντούλι, κλινική ψυχολόγος στο Πανεπιστήμιο Μποντ της Κουίνσλαντ, είναι άτομα τα οποία υστερούν σε μόρφωση, δεν είχαν ποτέ καλές επιδόσεις στα μαθήματα, δεν αισθάνονται ότι είναι μέρος της κοινωνίας, είναι αποτραβηγμένοι και μοναχικοί. «Ανέβοντας μια φωτιά, αισθάνονται ότι αποκτούν έλεγχο του περιβάλλοντός τους», λέει η δρ Ντούλι. Πολλοί εμπρηστές έχουν πιαστεί να βάζουν φωτιές εκεί ακριβώς όπου κατάφεραν οι πυροσβέστες να σβήσουν κάποια εστία. «Αυτό», κατά την κλινική ψυχολόγο του Μποντ, «δείχνει πάλι ότι θέλουν να επανακτήσουν τον έλεγχο του περιβάλλοντος και να δείξουν ότι είναι πιο αποτελεσματικοί από τους ιρατικούς φορείς».

Η ΠΑΛΗ ΤΟΥ ΣΠΕΡΜΑΤΟΣ

«Περί της Καταγωγής των Ειδών»

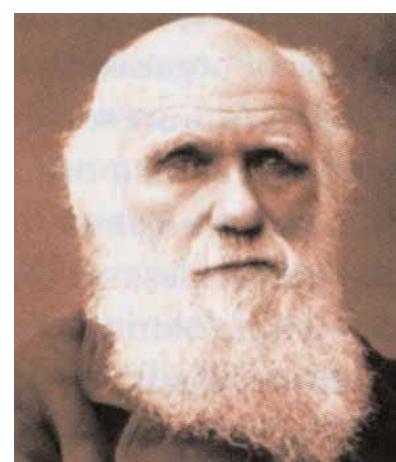
Φέτος γιορτάζουμε την επέτειο 150 ετών από την έκδοση του πιο σημαντικού ίσως βιβλίου που έχει γραφεί στην ιστορία της ανθρωπότητας: «Περί της Καταγωγής των Ειδών», του Αγγλου φυσιοδίφη Κάρολου Δαρβίνου. Ενώ άλλα σημαντικά βιβλία ερμηνεύουν την οικονομία, την πολιτική, τους φυσικούς νόμους κ.λπ., στόχος του βιβλίου του Δαρβίνου ήταν να απαντήσει επιστημονικά σε ένα πολύ πιο σημαντικό ερώτημα:

Ποιο είναι το νόημα της ζωής; Γιατί είμαστε αυτό που είμαστε;

Οι απαντήσεις που έδωσε ο Δαρβίνος δεν αφορούν μόνο τη φυσική μας ανατομία αλλά ακόμα και τους τρόπους συμπεριφοράς, τις συνήθειες και τη σκέψη μας. «Όλες οι προσπάθειες», γράφει ο διακεκριμένος ζωιλόγος GGSimpson, «που έγιναν ώς το 1859 για να απαντηθεί το ερώτημα σχετικά με το νόημα της ζωής, είναι ανάξιες λόγου. Θα ήταν καλύτερο να τις αγνοήσουμε παντελώς».

Μέχρι τότε όλα τα ερωτήματα σχετικά με τη φύση του ανθρώπου ανήκαν αποκλειστικά στη δικαιοδοσία του Θεού. Με την έκδοση του βιβλίου του Δαρβίνου, ο Μεγαλοδύναμος εξαφανίστηκε από το προσκήνιο και την θέση του πήρε ο βιολόγος ο γενετιστής, ο παλαιοντολόγος, ο ανθρωπογεωγράφος, ο ζωιλόγος. Φυσικά, οι αντιδράσεις ήσαν έντονες και συνεχίζονται και σήμερα, παρά το γεγονός ότι η επιστήμη των δικαιώσεις απόλυτα.

Οι αντιδράσεις στις απόψεις του Δαρβίνου τότε, όπως και τώρα, δεν οφείλονται μόνο στο γεγονός ότι παραμέρισε τον Θεό από τα ανθρώπινα τεκταινόμενα. Εκανε και μια άλλη εξίσου αιρετική πράξη: Υποστήριξε ότι η μελέτη του ανθρώπου θα αποτελούσε εφεξής μέρος της μελέτης του ζωικού βασιλείου, γιατί δεν μπορείς να καταλάβεις τον άνθρωπο αν δεν καταλάβεις

τα άλλα έμβια όντα -από τους στενούς συγγενείς του, όπως ο χιματάξης μέχρι τους πολύ μακρινούς συγγενείς του, όπως ο σολομός. Και αυτή φυσικά η αποψη προκάλεσε -και προκαλεί- θύελλα αντιδράσεων μεταξύ όσων θεωρούν ότι υπάρχει μια ποιοτική διαφορά μεταξύ του ανθρώπου και των ζώων -ότι δηλαδή ο άνθρωπος έχει κάνει μια ουσιαστική «υπέρβαση», που τον έχει αποκόψει οριστικά από το ζωικό βασίλειο.

Η θεωρία του Δαρβίνου μπορεί να συνοψιστεί σε μία μόνο λέξη: Αναπαραγωγή. Αυτός είναι ο ένας και μοναδικός στόχος της ανθρώπινης ύπαρξης. Επιβιώνουμε για να αναπαράγουμε -η επιβίωση είναι το μέσο για την αναπαραγωγή και όχι το αντίστροφο. «Τα σώματά μας είναι απλές μηχανές επιβίωσης» γράφει ο γνωστός καθηγητής Βιολογίας Richard Dawkins, «αυτόματα οχήματα τυφλά προγραμματισμένα να αποθηκεύουν τα μόρια -γονίδια- που θα περάσουν

στις επόμενες γενειές.

Η «πάλη του σπέρματος» και όχι η πάλη των τάξεων είναι ο μηχανισμός που εξηγεί τη βασινιστική πορεία μας, που ξεκίνησε πριν από χιλιάδες χρόνια και μας έφερε από τη σαβάνα της Αφρικής στα γραφεία της Ευρωπαϊκής Ενωσης στις Βρυξέλλες.

Γιατί μας αρέσει η ζάχαρη; Γιατί το μεγαλύτερο ποσοστό παιδοκονιών το διαπράττουν οι θετοί γονείς; Γιατί οι άνδρες βρίσκουν ελκυστικές τις ξανθιές; Γιατί οι γυναίκες προτιμούν τους επιτυχμένους; Δικαιώνει ο δαρβινισμός την επιβίωση του ισχυρότερου; Οδηγεί η εξελικτική διαδικασία στον σοσιαλισμό ή στον φιλελευθερισμό; Είναι ο ρατσισμός φυσικό φαινόμενο; Γιατί υπάρχει οικογενειοκρατία στην πολιτική; Γιατί οι μουσικοί και οι τραγουδιστές έχουν περισσότερους ερωτικούς συντρόφους σε σχέση με τον υπόλοιπο πληθυσμό; Γιατί οι άνθρωποι των πόλεων φοβούνται τα φίδια περισσότερο από τις πρίζες -παρότι πολύ περισσότεροι έχουν πεθάνει από τις πρίζες παρά από τα φίδια; Ποιο ήταν το πραγματικό νόημα της «Ιλιάδας»; Γιατί τρώμε «του σκασμού» στις γιορτές; Πού διαφέρει η ανδρική από τη γυναικεία ζήλια;

Αυτά είναι μερικά από τα ερωτήματα στα οποία η νέα αυτή στήλη αυτή θα προσπαθήσει να δώσει απαντήσεις τις επόμενες εβδομάδες και τους επόμενους μήνες. Πάντοτε, φυσικά, από τη σκοπιά της «πάλης του σπέρματος».

